



ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
Комітет з питань фінансової політики і банківської діяльності
01008, м. Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел. 255-21-37

ВИСНОВОК
Про проект Закону України про рейтингування
(реєстр. № 8007 від 06.02.2018 р.)

20 червня 2018 року
(протокол засідання № 96)

Комітет на своєму засіданні 20 червня 2018 року розглянув проект Закону України про рейтингування (реєстр. № 8007 від 6.02.2018), поданий народними депутатами України Різаненком П.О., Довбенком М.В., Рибалкою С.В., Поляковим М.А. і Лавриком О.В.

Законопроектом передбачено ухвалення нового спеціального Закону, яким буде регулюватись діяльність рейтингових агентств в Україні, присвоєння та використання рейтингів, взагалі вся система фінансово-економічного рейтингування.

Даний проект Закону заміняє окремі норми різних законів та підзаконних нормативних актів щодо цього кола питань. Окрім самого Закону законопроектом пропонуються внести відповідні зміни до законів України "Про страхування", "Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні", "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні", "Про недержавне пенсійне забезпечення", "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування" та "Про інститути спільного інвестування".

Відповідно до пояснювальної записки до законопроекту, його прийняття забезпечить виконання вимог Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, в частині імплементації Регламенту Європейського Парламенту та Ради № 1060/2009 від 16 вересня 2009 року щодо кредитних рейтингових агентств. На думку розробників законопроекту, він сприятиме створенню системи професійної об'єктивної оцінки кредитоспроможності, що призведе до покращення інвестиційного клімату в державі та мінімізації ризиків на ринках капіталу.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України у своєму висновку № 16/3-296/8007 від 07.05.2018 висловило досить суттєві застереження до даного проекту Закону, а також зазначило, що за результатами розгляду у першому читанні законопроект доцільно повернути на доопрацювання з урахуванням висловлених зауважень та пропозицій.

Зауваження Головного науково-експертного управління мають відношення як до окремих положень законопроекту, уточнення термінології, використання оціночних понять та узгодження різних норм, так і до більш концептуальних питань. Так, зокрема, привертається увага на необхідність певного перегляду передбачених проектом засад державного регулювання у сфері рейтингування, застосування штрафних санкцій, встановлення обов'язкових платежів у цій галузі, скасування законодавчо визначених вимог до рейтингових оцінок активів інституційних інвесторів та передання встановлення таких вимог Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку тощо.

Комітет Верховної Ради України з питань бюджету відповідно до статті 93 Регламенту Верховної Ради та статей 27 і 109 Бюджетного кодексу України розглянув даний проект Закону та надав свій висновок № 04-13/8-641 від 06.04.2018, де зазначив, що законопроект матиме вплив на показники бюджету (призведе до збільшення доходів державного бюджету від обов'язкових платежів нагляду та штрафів у разі виявлення порушень), а також рекомендує головному комітету доопрацювати проект у відповідності до вимог Бюджетного Кодексу України, при цьому зазначивши, що авторами вже зареєстровано похідний проект Закону України про внесення змін до Бюджетного Кодексу України про рейтингування (реєстр. № 8008 від 06.02.2018).

Також Комітетом з питань бюджету надано експертний висновок Міністерства фінансів України, де зазначено, що реалізація проекту не потребує додаткових видатків з державного бюджету, а також висловлені пропозиції щодо доопрацювання законопроекту з огляду на його недосконалість у частині рейтингування державних цінних паперів та його невідповідність Бюджетному кодексу України і Закону України "Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні".

Комітет Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції у своєму висновку № 04-19/17-272 від 22.05.2018 повідомив про те, що у проекті акта не виявлено корупціогенних факторів, проект акта відповідає вимогам антикорупційного законодавства.

Кабінет Міністрів України листом № 8128/0/2-18 від 21.05.2018 подав висновок, в якому зазначив про підтримку законопроекту та запропонував врахувати значну кількість суттєвих пропозицій. Урядовий висновок звернув увагу на недоречність застосування у проекті деяких термінів, необхідність узгодження з іншими законодавчими актами, в цілому потреби редакційного доопрацювання та перегляду документу. Крім того, наголошується на більш чіткому визначенні законопроектом низки важливих питань щодо здійснення Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку регулювання діяльності рейтингових агентств, зокрема, у частині накладення фінансових та інших санкцій, стягнення платежів нагляду, встановлення вимог до структури активів інституційних інвесторів тощо.

Національний банк України листом № 18-001/1376 від 07.03.2018 повідомляє, що концептуально не заперечує проти його положень, які дозволять створити систему професійної оцінки кредитоспроможності юридичних осіб, а також оцінки боргових зобов'язань, що сприятиме мінімізації ризиків на ринку

капіталу. Національний банк, при цьому, зазначив про необхідність перегляду принципу публічності присвоєння рейтингів та доцільність уточнення деяких ознак певних рейтингових позицій. Також, на думку Національного банку, деякі положення проекту щодо певних регуляторних повноважень Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку потребують виключення, оскільки виходять за межі предмету правового регулювання законопроекту.

Міністерство юстиції України у листі № 9066/280-1-18 від 07.03.2018 повідомило про невідповідність окремих положень законопроекту Цивільному, Господарському кодексам України та Закону України "Про акціонерні товариства", про неузгодженості у самому проекті, а також щодо редакційної та техніко-юридичної недосконалості його тексту.

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку надіслала листом № 08/03/6931 від 05.03.2018 довідку про підтримку законопроекту. Разом із тим, Комісією запропоновано внести до законопроекту відповідні положення, що викладені у проекті Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту інвесторів від зловживань на ринках капіталу (реєстр. № 6303), у разі якщо законопроект набере чинності раніше, ніж проект, у якому згадуються відповідні положення. А також пропонується провести уточнення деяких визначень та положень щодо структури активів недержавних пенсійних фондів, накопичувальної системи пенсійного страхування та інститутів спільного інвестування.

За наслідками розгляду та обговорення законопроекту, з огляду на викладене вище, **Комітет в и р і ш и в:**

1. Рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України про рейтингування (реєстр. № 8007 від 06.02.2018), поданий народними депутатами України Різаненком П.О., Довбенком М.В., Рибалкою С.В., Поляковим М.А. і Лавриком О.В., за наслідками розгляду в першому читанні **прийняти за основу.**

2. Доповідачем із цього питання визначити народного депутата України – Голову підкомітету з питань цінних паперів, фондового ринку, діяльності рейтингових агентств та електронної комерції Комітету Різаненка П.О.

Перший заступник

Голови Комітету

М.В. ДОВБЕНКО